

Ver slag

Verslag EnergieTop Lingewaard van 25 februari 2015

Datum: woensdag 25 februari 2015

EnergieTop Lingewaard

Op initiatief van Lingewaard Energie is op woensdagavond 25 februari 2015 de EnergieTop Lingewaard gehouden. Voor deze avond waren vertegenwoordigers vanuit de gemeente en lokale politiek uitgenodigd, evenals partijen die binnen Lingewaard actief en betrokken zijn op energiegebied (o.a. bedrijven, woningcorporaties, maatschappelijke instellingen en initiatiefnemers van duurzame energieopwekking).

Het doel van de EnergieTop Lingewaard was om in een open en informele sfeer met elkaar te verkennen wat de betrokken partijen voor elkaar kunnen betekenen, en een basis te leggen voor een duurzame samenwerking tussen gemeente, initiatiefnemers, burgers en bedrijfsleven. Deze samenwerking moet dan uiteindelijk leiden tot een duurzame samenleving in Lingewaard.

Het openingswoord werd uitgesproken door **Paul Benders**, voorzitter van coöperatie Lingewaard Energie. Hij stelde blij te zijn dat ruim driekwart van de uitgenodigde personen vanavond aanwezig waren. Hij gaf aan dat de aanleiding voor het organiseren van deze EnergieTop het politieke besluit tot verlagen van de duurzaamheidsambities van de gemeente Lingewaard is geweest. Als Lingewaard Energie willen we graag komen tot een lange termijn collectieve duurzaamheidsambitie voor Lingewaard, waaraan alle partijen vanuit hun eigen mogelijkheden een bijdrage kunnen leveren. Dit alles om te komen tot een energie-neutrale gemeente.

Vervolgens gaf wethouder **Theo Peren**, portefeuillehouder Duurzaamheid van de gemeente Lingewaard, in zijn openingswoord aan, dat de duurzaamheidsambitie van de gemeente naar beneden was bijgesteld om de doelen haalbaar en realiseerbaar te houden. Het college blijft aan duurzaamheid een groot belang hechten. Zij waarderen de vele initiatieven die binnen Lingewaard ontplooid worden, zoals Bio Energie Bergerden, Windenergieprojecten (mits goed overwogen), het warmtenet Bergerden en het Drijvend zonnepark Bergerden. Richting Lingewaard Energie gaf hij aan blij te zijn met hun actieve rol binnen de gemeente, en hen daarbij te blijven ondersteunen. "Met elkaar moeten we zaken voor elkaar krijgen" was zijn boodschap.

Moderator van de avond was **Astrid van de Laar**. Zij gaf in haar inleiding aan dat grote veranderingen noodzakelijk zijn om te komen tot een energie-neutrale gemeente. Daarbij moet ruimte zijn voor verschillende opvattingen en stijlen. Iedereen moet de kans krijgen om zijn wensen uit te spreken en de ander te vragen wat hij daarin zou kunnen betekenen. Dit vraagt verbindend communiceren: "luisteren, vragen, begrijpen" in plaats van "overtuigen, afbakenen en eisen stellen". We moeten ook kunnen omgaan met een onzekere toekomst. Niemand weet precies hoe de samenleving er over 25 jaar uitziet. Samenvattend: "Een nieuwe duurzame samenleving moet gebouwd worden op vertrouwen, transparantie, participatie en meerwaarde voor alle betrokkenen".

Om het onderwerp klimaatverandering en duurzaamheid op een heldere manier te presenteren was **Reinier van den Berg** van Meteogroup uitgenodigd.

In een boeiende presentatie, met prachtige beelden, nam hij ons mee in de wereld van het weer. Hij vertelde dat er heel veel energie in 'het weer' zit: de hele wereld kan bijvoorbeeld draaien op de energie van één wervelstorm.

Over klimaatverandering was hij duidelijk. Voor hem is de wereldwijde opwarming een vaststaand feit. In de Top 20 van warmste jaren staan alleen maar jaren na 1988. De aarde warmt razendsnel op. De oorzaak is de CO2 uitstoot door verbranding van fossiele brandstoffen. Hierdoor komt de waterhuishouding in gevaar. Door de opwarming neemt de verdamping toe. Dit leidt plaatselijk tot verdroging (woestijnvorming), en op andere plaatsen tot meer neerslag (overstromingen). Dit heeft invloed op de landbouw. Hij voorspelt zijn gehoor dat koffie en chocolade steeds schaarser zullen worden.

Door de opwarming van de aarde smelt de ijskap op Groenland. Dit leidt tot een zeespiegelstijging van 3.1 mm/jaar. Aan het eind van deze eeuw (2100) zal de zeespiegel met een meter gestegen zijn. Dit heeft ook voor Nederland grote gevolgen.

De vraag is of het tij nog te keren is. Op dit moment hebben we al een gemiddelde temperatuurstijging op aarde van 1°C. Klimaatwetenschappers zijn het er over eens dat bij een temperatuurstijging van 2°C een 'tipping point' bereikt wordt, waarbij het proces van temperatuurstijging niet meer te keren is. Om het niet zover te laten komen moeten op korte termijn de volgende maatregelen wereldwijd genomen worden:

- herstel van de vegetatie door massale bosaanplant, waardoor de CO2-uitstoot kan worden opgeslagen in bomen;
- energiebesparing in industrie en gebouwde omgeving ('laaghangend fruit');
- energiebesparing in mobiliteit;
- schone, hernieuwbare energie opwekken; een energie-mix, die afhankelijk van locatie en mogelijkheden zal variëren, maar uiteindelijk in het volledige energiegebruik moet kunnen voorzien.

Tot slot pleitte hij voor een symbiose van ecologie en economie. Beschouw beiden in hun onderlinge samenhang en niet apart.

Laat zien wat je (al) doet ('Proud'), doe de dingen met betrokkenheid ('Passion') en betrek een ieder bij wat je doet ('Politics'), 3 andere P's naast de bekende P's van 'People', 'Planet' en 'Profit'.

In een **plenaire sessie** werden de deelnemers verzocht een positie in te nemen op een lijnstuk, met steeds twee uiterste waarden. De volgende vragen werden voorgelegd:

- Hoeveel procent duurzame energie moet er binnen Lingewaard worden opgewekt in 2040? Waarden tussen 10 en 100%.
- Hoeveel invloed heb je hierop? Waarden tussen veel en weinig.
- Is duurzaamheid een kwestie van geld of idealen?
- Is duurzaamheid een kwestie van denken (beleid) of doen (uitproberen)?
- Hoe urgent beleef je de situatie? Waarden tussen zeer urgent en weinig urgent.

Per vraag werden deelnemers uitgenodigd hun standpunt toe te lichten. Vervolgens werd in vijf **gespreksgroepen** met elkaar van gedachten gewisseld over de volgende drie vragen:

- Wat is ons gezamenlijk doel in Lingewaard?
- Wat is er nodig om dit te bereiken?
- Wat is de rol van bewoners, coöperatie, bedrijfsleven en gemeente?

Terugkoppeling van de gesprekken werd gegeven door de gespreksleiders. Daarna konden de deelnemers met twee stickers aangeven op welke onderwerpen voor hen de meeste energie zit.

Deze onderwerpen zijn:

- Voorlichting op scholen; jonge generaties betrekken bij duurzaamheid.
- Rol van de gemeente: faciliteren, stimuleren en communiceren.
- Rol voor Coöperatie Lingewaard Energie; stimuleren en informeren over woningisolatie en zon-PV.
- Bedrijven stimuleren om energiebesparende maatregelen te nemen.
- Visie en duurzaamheidsbeleid moeten goed onderbouwd worden.
- Lingewaard in 2040 klimaatneutraal.
- Best Practices presenteren / successen vieren.
- Duurzaamheid met goede PR/ marketing "sexy" maken
- Energie besparen in combinatie met comfortbehoud moet logisch worden.
- Energieloket (bij gemeente) oprichten.
- Samen met Wooncorporaties huurders helpen "over de streep te trekken"

Het laatste deel van de avond was een panelgesprek o.l.v. Astrid van de Laar. Aan het panel namen deel de heren Theo Peren (namens gemeente Lingewaard), Ruben Berendts (namens bedrijven), Bert Veldpaus (namens Woningcorporaties) en Paul Benders (namens Coöperatie Lingewaard Energie).

Veelzeggend was dat de 5e stoel, bedoeld voor de burgers, de inwoners van Lingewaard leeg bleef. Dit was symbolisch omdat in de discussie bleek dat er nog weinig gesprek is gevoerd met de burger over duurzaamheid.

Duidelijk werd ook dat de burger moeilijk over te halen is om besparingsmaatregelen te nemen of zelf duurzame energie te gaan opwekken.

De financiële prikkel alleen is blijkbaar niet voldoende.

We zullen dus nog sterker, inventiever en creatiever een ingang bij de

burger moeten zoeken.

Ook bedrijven voeren niet gemakkelijk energiebesparende maatregelen door. De crisis speelt hierin zeker een rol, maar ook onbekendheid. Ook succesvolle voorbeelden, die er veel in Lingewaard zijn, zijn niet voldoende om andere bedrijven over de streep te halen.

De woonstichtingen willen graag meewerken aan energiebesparende maatregelen en het plaatsen van zonnepanelen op hun huizen, maar ervaren dat het niet gemakkelijk is om een groep huurders mee te krijgen. Zij stellen aan de aanwezigen de vraag om mee te denken en ideeën aan te dragen om hier meer succes te behalen.

Coöperatie Lingewaard Energie wordt uitgedaagd om nog meer de rol van onafhankelijk informatiepunt duurzaamheid te zijn, het loket in de gemeente.

Concluderend mogen we dus zeggen dat er nog veel werk te doen is. Maar we mogen ook zeggen dat deze avond de deelnemers samen aan het zoeken waren naar hoe we meer inwoners en bedrijven in beweging kunnen krijgen.

De deelnemers waren zich ervan bewust dat er (helaas) geen snelle oplossingen zijn.

Maar er zijn goede ontwikkelingen aan de gang en die kunnen we samen uitbouwen.

Goed was ook om te zien dat er geen discussies waren deze avond, maar alleen gesprekken, geen pogingen om elkaar te overtuigen, maar veel meer luisteren naar elkaar en samen zoeken naar mogelijkheden.

Daarom past ook een woord van dank aan alle deelnemers aan deze avond.

Iedereen heeft zijn of haar steentje bijgedragen en er is veel materiaal uit voort gekomen waarmee we verder kunnen.

Dit was een begin en naar ons idee zal er een vervolg komen.

U blijft van ons horen.

Verslag opgesteld door Frans van Herwijnen en Paul Benders, namens Coöperatie Lingewaard Energie.